

Sp. 562. Tillaga til þingsályktunar [265. mál]

um staðfestingu fjögurra Norðurlandasamninga um vinnumarkaðsmál og viðurkenningu starfsréttinda.

(Lögð fyrir Alþingi á 104. löggjafarþingi 1981—82.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að staðfesta fyrir Íslands hönd eftirtalda Norðurlandasamninga:

1. Samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað sem undirritaður var í Kaupmannahöfn 6. mars 1982.
2. Samning um samstarf stjórnvalda og stofnana á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar sem undirritaður var í Kaupmannahöfn 6. mars 1982.
3. Samning um viðurkenningu á starfsréttindum innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknaþjónustunnar sem gerður var í Svendborg 25. ágúst 1981.
4. Samkomulag um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bakkjarkennara) í grunnskólum sem undirritað var í Helsingfors 3. mars 1982.

Samningar þessir eru prentaðir sem fylgiskjöl með ályktun þessari.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

1. Samningur um sameiginlegan norrænan vinnumarkað.

Hinn 22. maí 1954 var gerður Norðurlandasamningur um sameiginlegan vinnumarkað. Ísland gerðist aldrei aðili að þeim samningi. Meginregla þess samnings var að ekki skyldi í samningsríkjunum krefjast atvinnuleyfis fyrir ríkisborgara neins hinna samningsríkjanna.

Árið 1978 ákvað norræna ráðherranefndin (vinnumálaráðherrar) að láta endurskoða samninginn frá 1954. Árangur þessarar endurskoðunar var nýr samningur um sameiginlegan norrænan vinnumarkað sem undirritaður var í Kaupmannahöfn 6. mars 1982. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal 1 með þingsályktunartillögu þessari.

Eins og í samningnum frá 1954 er meginreglan sú að í samningslöndunum skuli ekki krafist atvinnuleyfis fyrir ríkisborgara neins hinna samningslandanna (1. gr.). Í nýja samningnum er meiri áhersla lögð á hlutverk hinna opinberu vinnumiðlana í samningslöndunum (3. gr.). Ennfremur skulu samningslöndin leitast við að tryggja að flutningur starfsfólks milli landa skuli fara fram við félagslega tryggar aðstæður sem fyrirfram eru kunnar.

Íslensk stjórnvöld tóku ekki beinan þátt í endurskoðun samningsins. Á síðastliðnu ári var þó athugað hvort grundvöllur væri fyrir aðild Íslands að væntanlegum samningi. Félagsmálaráðuneytið leitaði umsagnar samtaka vinnumarkaðarins hér á landi. Í ljós kom að áhugi væri fyrir hendi á þátttöku Íslands að uppfylltum vissum skilyrðum, m. a. að íslenskum stjórnvöldum yrði heimilt að gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir röskun jafnvægis í vinnumarkaðnum vegna t. d. hópflutninga starfsfólks. Á það var bent að atvinnumarkaður á Íslandi væri svo lítill að jafnvel tiltölulega litlir flutningar gætu raskað jafnvægi og skaðað efnahagslega og félagslega þróun í landinu.

Að loknum viðræðum við fulltrúa hinna samningslandanna var ákveðið að koma til móts við óskir Íslendinga og í 7. lið bókunar við samninginn er að finna eftirfarandi ákvæði:

„7. Samningurinn skal ekki vera því til fyrirstöðu að íslensk stjórnvöld geti, í sérstökum tilvikum og að höfðu samráði við hin samningslöndin, áskilið atvinnuleyfi í því skyni að

koma í veg fyrir röskun jafnvægis vegna hópflutninga starfsfólks eða meiri háttar flutninga einstaklinga sem beinast að sérstökum svæðum, störfum eða atvinnugreinum.“

Fyrir Alþingi liggur frumvarp til laga um atvinnuréttindi útlendinga (Nd. 93. mál). Þar segir í 11. gr.:

„Ekki þarf að sækja um atvinnuleyfi fyrir útlendinga, sem undanþegnin eru atvinnuleyfi samkvæmt alþjóðasamningum sem Ísland er aðili að.“

Lögfesting slíks ákvæðis er forsenda fyrir því að hægt verði að fullgilda samninginn.

2. Samningur um samstarf stjórnvalda og stofnana á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar.

Í tengslum við endurskoðun samnings um sameiginlegan vinnumarkað var unnið að auknu samstarfi á Norðurlöndum á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar. Ákveðið var að ganga frá samningi til að formfesta slíkt samstarf og var hann undirritaður í Kaupmannahöfn 6. mars 1982. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal 2 með þingsályktunartillögu þessari.

Í samningnum er gert ráð fyrir því að hlutadeigandi stjórnvöld eigi kost á að nota hvers annars stofnanir á landamærasvæðum og þar sem fyrir hendi eru í einu landi sérstakir möguleikar sem umsækjandi á ekki kost á í búsetulandinu.

Ekki er talin þörf á sérstökum ráðstöfunum til þess að geta framfylgt samningnum á Íslandi.

3. Samningur um viðurkenningu á starfsréttindum innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknþjónustunnar.

Hinn 25. ágúst 1981 var gerður í Svendborg samningur um viðurkenningu á starfsréttindum innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknþjónustunnar. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal 3 með þingsályktunartillögu þessari. Samningurinn var ekki undirritaður af Íslands hálfu en skv. 33. gr. getur Ísland að undangengnum samningsviðræðum gerst aðili að samningnum að því er varðar eina eða fleiri starfsstéttir sem hann tekur til.

Almenna reglan í samningnum er að sá sem hefur starfsréttindi í einu samningsríki á rétt á að fá viðurkenningu í sérhverju hinna ríkjanna með þeim skilyrðum sem sett eru í samningnum.

Almennt má setja sem skilyrði að umsækjandi hafi fullnægjandi þekkingu á viðkomandi löggjöf og stjórnvaldsreglum (3. gr.). Einnig má setja skilyrði um tungumálakunnáttu (4. gr. og 2. mgr. 33. gr.). Sérstök skilyrði eru sett fyrir hinar ýmsu starfsstéttir.

Samningurinn gildir um 18 starfsstéttir (2. gr.) en ekki eru í löndunum ákvæði um starfsviðurkenningu allra starfsstéttanna. Hvað Ísland varðar verður aðild fyrst um sinn einungis miðuð við lækna og lyfjafræðinga. Kemur slík aðild þá í stað tveggja samninga sem Ísland er nú aðili að:

1. samnings frá 18. júní 1965 um sameiginlegan vinnumarkað lækna, eins og honum var breytt með samningi frá 19. ágúst 1976 (sjá Stjórnartíðindi, C-deild, auglýsingu nr. 12/1979).
  2. samnings frá 2. desember 1969 um norrænan vinnumarkað fyrir lyfjafræðinga (sjá Stjórnartíðindi, C-deild, auglýsingu nr. 4/1971).
- Kemur þetta fram í yfirlýsingum með samningnum.

Sérstök skilyrði um viðurkenningu lækna eru í 5. gr. og um sérfræðingaleyfi í 23. gr. Um lyfjafræðinga er fjallað í 6. gr. Þessi skilyrði eru í samræmi við núgildandi samninga um þessar stéttir.

4. Samkomulag um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum.

Hinn 3. mars 1982 var gert í Helsingfors samkomulag um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum. Samkomulagið er prentað sem fylgiskjal 4 með þingsályktunartillögu þessari.

Samningur þessi er í sama formi og fyrri Norðurlandasamningar um viðurkenningu starfsréttinda (sjá kaflann hér að framan).

Í 2. gr. er sett skilyrði um tungumálakunnáttu.

Samningur þessi gildir aðeins um kennslu í grunnskólum en unnið er á vegum Norðurlandaráðs að samningum um viðurkenningu starfsréttinda annarra kennara.

Fylgiskjal 1.

SAMNINGUR

um

sameiginlegan norrænan vinnumarkað

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, sem telja það grundvallarrétt ríkisborgara norrænu landanna að þeim sé frjálst að starfa og taka sér búsetu í öðru norrænu landi,

sem eru sammála um að þetta eigi að geta gerst við efnahagslega og félagslega tryggar aðstæður sem fyrirfram eru kunnar,

sem stefna að því að viðhalda fullri atvinnu hver í sínu landi og vinna saman að því markmiði, sem einnig með norrænni samvinnu leitast við að koma á jafnvægi í svæðisbundinni þróun, jafnt innanlands sem milli landanna,

sem telja að samvinnu milli landanna eigi að haga þannig að hún styðji aðgerðir hvers einstaks lands fyrir sig til tryggingar samræmdri þróun atvinnumála, að fólksflutningar milli landanna raski ekki jafnvægi á vinnumarkaðnum og sé í heild gagnleg efnahagslegri og félagslegri þróun í þessum löndum, sem stefna að jafnrétti kvenna og karla í atvinnulífi,

sem telja að ákvörðun menntunartækifæra í hverju landi og samvinna á því sviði sé mikilvægur þáttur í viðleitninni til að koma á jafnvægi á vinnumarkaðnum,

sem vísa til samnings frá 22. maí 1954 um sameiginlegan vinnumarkað,

sem vísa til bókunar frá 22. maí 1954 um að leysa norræna ríkisborgara undan skyldu til að hafa vegabréf og dvalarleyfi við dvöl í öðru norrænu landi en heimalandinu,

sem 23. mars 1962 gerðu samstarfssamning (Helsingforssamninginn), sem breytt var 13. febrúar 1971 og 11. mars 1974,

sem 15. september 1955 gerðu samning um félagslegt öryggi sem endurnýjaður var 5. mars 1981,

hafa með tilliti til þeirrar þróunar sem átt hefur sér stað síðan samningurinn frá 1954 var gerður gert með sér nýjan samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað, sem hljóðar þannig:

1. gr.

Í samningslöndunum skal ekki krafist atvinnuleysis fyrir ríkisborgara neins hinna samningslandanna.

2. gr.

Ákvæði um vinnumarkaðinn í landi hverju mega ekki gera ríkisborgara annarra samningslanda verr setta en eigin ríkisborgara landsins.

Ríkisborgari samningslands sem starfar í öðru samningslandi skal njóta sama réttar og ríkisborgarar þess lands að því er varðar laun og önnur starfskjör.

3. gr.

Stjórnir vinnumiðlana í samningslöndunum skulu í samstarfi sínu og með aðgerðum innanlands stuðla að því að atvinnuleitendur sem vilja vinna í öðru norrænu landi og atvinnurekendur sem vilja leita eftir vinnuafli frá öðru norrænu landi notfæri sér þjónustu hinnar opinberu vinnumiðlunar.

Með þetta fyrir augum geta stjórnirnar í sameiningu ákveðið aðgerðir sem efla aðstoð vinnumiðlunarinnar við flutning milli landanna í því skyni að auka möguleika hennar til að tryggja öryggi einstaklingsins í sambandi við flutning.

Í þessu sambandi skal vinnumiðlunin m. a. hafa til reiðu víðtækar, hlutlægar og raunhæfar upplýsingar og aðra þjónustu fyrir atvinnuleitendur og atvinnurekendur.

Stjórnvöld í samningslöndunum skulu einnig hafa með sér samvinnu í því skyni að tryggja skilyrði til flutnings aftur til baka.

4. gr.

Stjórnvöld í hverju landi skulu stöðugt gefa stjórnvöldum í hinum löndunum upplýsingar um atvinnu, lausar stöður og atvinnuleysi, yfirlit um væntanlega þróun á vinnumarkaðnum, upplýsingar um áformaðar aðgerðir til þess að viðhalda eða ná fullri atvinnu svo og upplýsingar um vinnu- og lífsskilyrði.

Stjórnvöld skulu á sama hátt veita upplýsingar um þróunaráform varðandi landssvæði eða landið allt sem geta haft í för með sér meiri háttar breytingar á eftirspurn eftir vinnuafli frá öðru samningslandi.

5. gr.

Er þörf krefur skulu löndin fjalla um fyrirbyggjandi og aðrar aðgerðir til þess að koma í veg fyrir það að jafnvægisleysi á vinnumarkaði eins lands valdi vanda á vinnumarkaði annars lands.

6. gr.

Innan marka þessa samnings geta tvö eða fleiri samningslandanna gert sérstaka samninga. Áður en slíkur samningur er samþykktur af hlutaðeigandi löndum skal hinum samningslöndunum gefinn kostur á því að láta í ljósi sitt álit.

7. gr.

Ákvæði þessa samnings taka einnig til starfshópa sem sérstakir samningar eru gerðir um varðandi viðurkenningu á starfsréttindum í öðru samningslandi.

8. gr.

Norræna vinnumarkaðsnefndin skal fjalla um mál varðandi framkvæmd þessa samnings. Hún er einnig ráðgefandi aðili fyrir ráðherranefnd Norðurlanda (vinnuáráðherra). Í vinnumarkaðsnefndinni skulu eiga sæti tveir fulltrúar frá hverju samningslandi. Þeir geta leitað til sérfræðinga eins og þörf krefur.

9. gr.

Hlutverk norrænu vinnumarkaðsnefndarinnar er fyrst og fremst eftirfarandi:

- a. að fylgjast með þróuninni á vinnumarkaðnum í norrænu löndunum og fjalla um stefnumarkandi aðgerðir í vinnumarkaðsmálum og aðrar aðgerðir til þess að tryggja fulla atvinnu,
- b. að leggja fram tillögur um aðgerðir sem varða sameiginlega hagsmuni vinnumarkaðs í norrænu löndunum,
- c. að fylgjast með fólksflutningum milli norrænu landanna og setja reglur um samvinnu stjórna vinnumarkaðsmála,
- d. að setja reglur um skipti á upplýsingum sem fara eiga fram í samræmi við þennan samning,
- e. að stuðla að samræmingu hagskýrslna landanna um vinnumarkaðinn,
- f. að hafa samband við aðila vinnumarkaðarins á Norðurlöndum um málefni sem varða norræna samvinnu í vinnumarkaðsmálum.

10. gr.

Ráðherranefnd Norðurlanda (vinnuáráðherra) skal hafa reglulegt samráð við aðila vinnumarkaðarins um mál sem varða vinnumarkað og atvinnu á Norðurlöndum.

11. gr.

Nánari ákvæði um framkvæmd þessa samnings er að finna í meðfylgjandi bókun sem tekur gildi samtímis samningnum og hefur sama gildi og gildistíma og hann.

12. gr.

Óski land að segja samningnum upp skal skrifleg tilkynning um það afhent danska utanríkisráðuneytinu sem skal skýra ríkisstjórnnum hinna norrænu landanna frá því.

Uppsögn gildir aðeins fyrir það land sem upp segir og gildir hún frá og með byrjun þess almanaksárs sem hefst að liðnum að minnsta kosti sex mánuðum frá því að danska utanríkisráðuneytinu barst tilkynning um uppsögnina.

Sérhvert samningsland getur fyrirvaralaust felld samninginn úr gildi gagnvart einu eða fleirum hinna samningslandanna ef til styrjalda kemur eða hætta á styrjöld vofir yfir eða aðrar sérstakar aðstæður á alþjóðavettvangi eða innanlands gera það nauðsynlegt. Þessa ákvörðun skal tafarlaust tilkynna ríkisstjórnnum hlutaðeigandi landa.

13. gr.

Samning þennan skal fullgilda og fullgildingarskjölunum komið til varðveislu í danska utanríkisráðuneytinu sem skal koma staðfestum afritum samningsins til hinna samningslandanna.

Samningurinn gengur í gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst að liðnum tveim heilum almanaks mánuðum frá þeim degi er öll löndin hafa afhent fullgildingarskjöl sín til varðveislu.

14. gr.

Þegar samningur þessi gengur í gildi fellur úr gildi samningur frá 22. maí 1954 milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um sameiginlegan vinnumarkað ásamt bókun þeirri sem þeim samningi fylgdi.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn 6. mars 1982 í einu eintaki á íslensku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, eru allir textarnir jafngildir.

BÓKUN

Samtímis undirritun samnings um sameiginlegan norrænan vinnumarkað, sem dagsettur er í dag, hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. Innan marka löggjafar sinnar og með hliðsjón af ákvæðunum í þeim samningi og öðrum samningum sem eru í gildi milli þessara landa skal sérhvert samningslandanna gera ráðstafanir sem miða að því að

- a. hvetja eigin ríkisborgara sem hafa í hyggju að leita sér atvinnu í öðru norrænu landi til þess að leita til vinnumiðlunar í því landi þar sem þeir eru búsettir.
- b. gera ríkisborgurum norræns lands sem dveljast og leita sér atvinnu í öðru norrænu landi kleift að hafa samband við vinnumiðlunina einnig í fyrrnefnda landinu.
- c. hvetja atvinnurekendur sem hyggjast leita eftir vinnuafli frá öðru norrænu landi til þess að gera það fyrir milligöngu opinberrar vinnumiðlunar.
- d. koma í veg fyrir að atvinnurekendur falist á eigin vegum eftir vinnuafli í öðru norrænu landi.

2. Stjórnir vinnumarkaðsmála skulu sjá um að atvinnuleitendum sem búsettir eru í umdæminu, hveirrar þjóðar sem þeir eru og með hliðsjón af persónulegum ástæðum, verði vísað á lausar stöður áður en fengið er vinnuafli frá öðrum samningslöndum.

3. Við vinnumiðlun milli landanna skal stefnt að því að atvinnuleitandi eigi kost á viðunandi húsnæði og að honum séu veittar upplýsingar um tungumálakennslu, barnagæslu og skólagöngu svo og aðrar upplýsingar sem þýðingu hafa fyrir starfsmanninn og fjölskyldu hans, áður en tilvísun á sér stað.

4. Stjórnur vinnumarkaðsmála ber að fylgjast með framvindunni að því er varðar kjör þess sem flust hefur og, ef þess gerist þörf, að gera tillögur um þær ráðstafanir sem öðrum stjórnvöldum ber að gera til þess að auðvelda aðlögun að nýjum vinnu- og lífsskilyrðum.

5. Fjárhagslega aðstoð við flutning frá einu norrænu landi til annars er unnt að veita samkvæmt meginreglum sem lönd þessi ákveða með sérstöku samkomulagi.

6. Löndin skulu með sérstökum samkomulagi innan marka þessa samnings ákveða kjör þess starfsfólks sem sækir vinnu yfir landamæri.

7. Samningurinn skal ekki vera því til fyrirstöðu

- a. að stefnumarkandi aðgerðir í vinnumarkaðsmálum séu gerðar til hagsbóta eigin ríkisborgurum og þeim ríkisborgurum annarra samningslanda sem um tiltekinn tíma hafa verið búsettir eða verið atvinnulausir í landinu,
- b. að í löndunum gildi ákvæði um ráðningu útlendinga til fyrirtækja eða starfsemi sem krefst löggildingar eða í starfsgrein sem leyfi þarf til,
- c. að sérstök ákvæði séu sett um störf á svæðum eða í fyrirtækjum þar sem sérstök öryggis- eða varnarsjónarmið eru gildandi,
- d. að í löndunum gildi ákvæði um ráðningu útlendinga til opinberra starfa,
- e. að í löndunum gildi ákvæði um tilkynningarskyldu starfsfólks frá öðru norrænu landi,
- f. að íslensk stjórnvöld geti, í sérstökum tilvikum og að höfðu samráði við hin samningslöndin, áskilið atvinnuleyfi í því skyni að koma í veg fyrir röskun jafnvægis vegna hópflutninga starfsfólks eða meiri háttar flutninga einstaklinga sem beinast að sérstökum svæðum, störfum eða atvinnugreinum.

8. Á grundvelli ákvörðunar færeysku heimastjórnarinnar eða grænlenzku heimastjórnarinnar getur danska ríkisstjórnin með orðsendingaskiptum að áskildri gagnkvæmni gerst aðili að samningnum dags. í dag einnig að því er tekur til Færeyja eða Grænlands, eftir því sem við á.

9. Ríkisstjórnir Danmerkur og Svíþjóðar eru sammála um að samningurinn sem þessi ríki gerðu 18. nóvember 1946 um miðlun vinnuafis m. m. falli úr gildi um leið og þessi bókun tekur gildi.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa umboð ríkisstjórna sinna, undirritað bókun þessa.

Gjört í Kaupmannahöfn 6. mars 1982 í einu eintaki á íslensku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, og eru allir textarnir jafngildir.

Bókun þessari skal komið til varðveislu í danska utanríkisráðuneytinu sem skal koma staðfestum afritum til hinna samningslandanna.

Fylgiskjal 2.

SAMNINGUR

milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um samstarf stjórnvalda og stofnana á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, sem hafa gert með sér samning um sameiginlegan vinnumarkað, hafa ákveðið að gera eftirfarandi samning um samstarf stjórnvalda og stofnana á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar. Samningurinn er byggður á þeirri meginreglu að hvert land fyrir sig komi á fót nægilegri starfsemi á sviði starfsendurhæfingar og starfsmenntunar til þess að fullnægja þörfum í landinu.

1. gr.

Þessi samningur miðar að því að auka í sérstökum tilvikum möguleika til starfsendurhæfingar og starfsmenntunar fyrir atvinnuleitendur sem hafa fasta búsetu í einhverju hinna samningslandanna, hvort sem þeir eru ríkisborgarar norræns lands eða ekki.

Í samræmi við það sem segir í þessum samningi skulu hlutaðeigandi stjórnvöld í samningslöndunum eiga þess kost að nota hvert annars stofnanir til starfsendurhæfingar og starfsmenntunar í eftirtöldum tilvikum:

- a. á landamærasvæðum þegar starfsendurhæfingarstofnun eða starfsmenntastofnun annars samningslands er nær eða aðgengilegri fyrir umsækjanda en stofnun í búsetulandinu eða
- b. þegar endurhæfingarstofnun eða starfsmenntamiðstöð eða samsvarandi starfsmenntun í landinu hefur að bjóða sérstaka möguleika sem umsækjendur eiga ekki kost á í búsetulandinu.

2. gr.

Veita má umsækjanda aðgang að stofnun fyrir starfsendurhæfingu eða starfsmenntun í öðru samningslandi þegar stofnunin eða það stjórnvald sem veitir aðgang að henni hefur samþykkt það.

3. gr.

Kostnað vegna endurhæfingar eða starfsmenntunar sem þessi samningur miðast við greiðir búsetulandið samkvæmt taxta sem yfirmaður hlutaðeigandi stofnunar setur.

Sá sem tekur þátt í starfsendurhæfingu eða starfsmenntun samkvæmt þessum samningi skal fá þá styrki sem veittir eru við hliðstæða endurhæfingu eða menntun í búsetulandinu. Þessa styrki skulu stjórnvöld í búsetulandinu inna af hendi.

4. gr.

Þessi samningur tekur ekki til verndaðrar vinnu og starfsmenntunar innan hins almenna skólakerfis eða starfsmenntamiðstöðvar Norðurkollu. Samningurinn tekur þó til þeirrar vernduðu vinnu sem stofnað er til í allt að sex mánuði með starfsprófun eða starfsþjálfun fyrir augum.

5. gr.

Norræna vinnumarkaðsnefndin skal, að fengnu áliti annarra hlutaðeigandi stjórnvalda, semja reglur um framkvæmd þessa samnings.

6. gr.

Óski land að segja samningnum upp skal skrifleg tilkynning um það send danska utanríkisráðuneytinu, sem skal skýra ríkisstjórnnum hinna norrænu landanna frá því.

Uppsögnin gildir aðeins fyrir það land sem upp segir og gildir hún frá og með byrjun þess almanaksárs sem hefst að liðnum að minnsta kosti sex mánuðum frá því að danska utanríkisráðuneytinu barst tilkynning um uppsögnina.

7. gr.

Samning þennan skal fullgilda og fullgildingarskjölunum komið til varðveislu í danska utanríkisráðuneytinu.

Samningurinn gengur í gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst að liðnum tveim heilum almanaks mánuðum frá þeim degi er öll löndin hafa afhent fullgildingarskjöl sín til varðveislu.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn 6. mars 1982 í einu eintaki á íslensku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku, eru allir textarnir jafngildir.

Samningi þessum skal komið til varðveislu í danska utanríkisráðuneytinu sem skal koma staðfestum afritum til hinna samningslandanna.

Fylgiskjal 3.

SAMNINGUR

milli Danmerkur, Svíþjóðar, Finnlands og Noregs um viðurkenningu á starfsréttindum ákveðinna starfsstétta innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknþjónustunnar.

Svíþjóð, Danmörk, Finnland og Noregur, hér á eftir nefnd samningsríkin,

sem gerðu 22. maí 1954 samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað,

OVERENSKOMST

mellem Danmark, Sverige, Finland og Norge om godkendelse af erhvervsudøvelse for visse personalegrupper inden for sundhedsvæsenet og veterinærvæsenet.

Sverige, Danmark, Finland og Norge nedenfor benævnt som de kontraherende stater,

som den 22. maj 1954 har indgået overenskomst om fælles nordisk arbejdsmarked,

sem telja að möguleiki frjálstrar hreyfingar milli norrænu ríkjanna fyrir þær starfsstéttir innan heilbrigðisþjónustunnar og dýralæknþjónustunnar sem sérstakar kröfur gilda um í viðkomandi landi til viðurkenningar á muni vera til gagns fyrir læknisfræðilega og félagslega framþróun í þessum ríkjum,

sem telja að í þessum ríkjum séu opinberar reglur um menntun þessara starfsstétta í stórum dráttum jafngildar, og

sem vilja leitast við að koma á fullnægjandi skilyrðum til menntunar nefndra starfsstétta í sérhverju samningsríkjanna ásamt sem líkastrí menntun og löggjöf og mögulegt er fyrir þessar stéttir,

hafa komið sér saman um eftirfarandi.

GILDISSVIÐ

1. gr.

Samningur þessi gildir um menn með starfsréttindi sem

eru ríkisborgarar einhvers samningsríkjanna eða Íslands

og teljast til einhverra eftirtalinna starfsstétta.

sem finder, at muligheden for fri bevægelighed mellem de nordiske stater for de personalegrupper inden for sundhedsvæsenet og veterinærvæsenet, for hvilke der gælder særlige nationale krav om godkendelse, vil være til gavn for den medicinske og sociale udvikling i disse stater,

sem finder, at de forskellige staters offentligt regulerede uddannelser af disse personalegrupper i de fleste tilfælde er ligeværdige, og

sem vil tilstræbe en tilstrækkelig uddannelseskapacitet for de nævnte personalegrupper i hver kontraherende stat samt en så ensartet uddannelse og lovgivning som muligt for disse grupper,

har indgået overenskomst om følgende.

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Denne overenskomst finder anvendelse på erhvervsudøvere, som

er statsborgere i en af de kontraherende stater eller i Island,

og som tilhører en af de nedenfor nævnte personalegrupper.

Heiti starfsstéttar
Personalegruppens betegnelse

í Svíþjóð í Sverige	í Danmörku í Danmark	í Finnlandi í Finland	í Noregi í Norge	á Íslandi
1. lækare	læger	lääkarit/läkare	leger	læknar
2. tandlækare	tandlæger	hammalääkärit/tandlækare	tannleger	tannlæknar
3. sjukskötare	sygeplejersker	sairaanhoidajat/sjukskötare	sykepleiere	hjúkrunarfræðingar
4. apotekare	provisorer	proviisorit/provisorer	provisorer	lyfjafræðingar
5. sjukgymnaster	fysioterapeuter	lääkintävoimistelijat/ fysioterapeuter	fysioterapeuter	sjúkrapjálfarar
6. arbetsterapeuter	ergoterapeuter	toimintaterapeutit/verk- samhetsterapeuter	ergoterapeuter	idjupjálfar
7. barnmorskor	jordemødre	kättilöt/barnmorskor	jordmødre	ljósmæður
8. distriktsskötterskor	sundhedsplejersker	terveydenhoitajat/hälsövärdare	helsesøstre	heilsug.hjúkrunarfr.
9. optiker	optikere	optikot/optiker	optikere	gleraugna- og sjónfr.
10. psykologer	psykologer	psykologit/psykologer	psykologer	sálfræðingar
11. receptarier	—	farmaseutit/farmaceuter	reseptarer	aðstoðarlyfjafræðingar
12. röntgenassistentar	radiografer	röntgenhoitajat/röntgenskötare	radiografer	röntgentæknar
13. skötare í psýki- atrisk völd	plejere	mielisairaanhoidajat/sinnes- sjukvårdare	hjelpepleiere i psýki- atrisk sykepleie	gæslumenn
14. tandhygienister	tandplejere	erikoishammashoidajat/spe- cialtandskötare	tannpleiere	—
15. tandskötterskor	klinikassistentar	hammashoidajat/tandskötare	tannlegeassistentar	aðstoðarmenn tannl.
16. tandtekniker	laboratorietandtek- nikere	hammasteknikot/tandtekniker	tannteknikere	tannsmiðir
17. underskötterskor	sygehjælpere	apuhoitajat/hjálpskötare	hjelpepl. i sykepleie	sjúkraliðar
18. veterinärer	dyrlæger	eläinlääkärit/veterinärer	veterinärer	dýralæknar

ALMENN REGLA UM VIÐURKENNINGU Á MÖNNUM MEÐ STARFSRÉTTINDI Í ÖÐRU SAMNINGSRÍKI

2. gr.

Sá sem hefur löggildingu, leyfi eða aðra samþærilega heimild um löglega viðurkenningu sem maður með starfsréttindi er um getur í 1. gr. á rétt á með þeim skilyrðum sem sett eru í samningi þessum að fá viðurkenningu í sérhverju hinna ríkjanna sem hefur ákvæði um slíka viðurkenningu.

Hið sama gildir annars vegar fyrir þann sem starfar eða sem á rétt til að starfa sem lyfjafræðingur í einhverju ríkjanna, hins vegar fyrir þann sem má, þótt hann sé ekki lyfjafræðingur, afgreiða lyfseðla í lyfjabúð (þ. e. a. s. farmaceut í Finnlandi, reseptar í Noregi og receptarie í Svíþjóð).

Menn með starfsréttindi sem hlotið hafa menntun í samningsríki er ekki hefur ákvæði um viðurkenningu á því starfi sem um ræðir skulu í þeim tilvikum sem um ræðir í 10.—19. gr. eiga rétt á að fá viðurkenningu í þeim samningsríkjanna þar sem slíkrar viðurkenningar er krafist.

Í sérstöku fylgiskjali greinir í hvaða ríkjum og fyrir hvaða starfsstéttir ákvæði um viðurkenningu gilda við gildistöku samningsins.

SÉRSTÖK SKILYRÐI SEM KREFJAST MÁ FYRIR VIÐURKENNINGU

Skilyrði varðandi allar starfsstéttir.

3. gr.

Samningsríki getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu að umsækjandinn hafi fullnægjandi þekkingu á löggjöf og stjórnvaldsreglum sem þýðingu hafa fyrir starf viðkomandi í ríkinu.

4. gr.

Danmörk, Noregur og Svíþjóð geta krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu að umsækjandinn hafi fullnægjandi þekkingu á dönsku, norsku eða sænsku máli.

Finnland getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu að umsækjandinn hafi fullnægjandi þekkingu á finnsku máli.

Skilyrði varðandi sérstakar starfsstéttir.

5. gr.

Samningsríki getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu sem *læknir* að umsækjandinn hafi

ALMINDELIG REGEL OM GODKENDELSE AF ERHVERVSUDØVERE I ANDEN KONTRAHERENDE STAT

Artikel 2

Den, som i en af de kontraherende stater har legitimation, autorisation eller anden ligestillet form for retlig godkendelse som erhvervsudøver, som opregnet i artikel 1, skal have ret til på de i denne overenskomst fastsatte betingelser at få godkendelse i enhver af de øvrige stater, der har bestemmelser om sådan godkendelse.

Tilsvarende gælder dels for den, der har ansættelse som provisor eller er berettiget til at få ansættelse som sådan i nogen af staterne, dels for den, som uden at være provisor har ret til at ekspedere recept på apotek (dvs. farmaceut i Finland, reseptar i Norge og receptarie i Sverige).

Erhvervsudøvere, som er blevet uddannet i en kontraherende stat, som ikke har bestemmelse om godkendelse af de pågældende erhverv, skal i de tilfælde, som angives i artiklerne 10—19, have ret til at få godkendelse i de kontraherende stater, hvor en sådan godkendelse kræves.

I særligt bilag er opregnet, i hvilke stater og for hvilke personalegrupper der gælder bestemmelser om godkendelse ved overenskomstens ikrafttræden.

SÆRLIGE BETINGELSER SOM KAN KRÆVES FOR GODKENDELSE

Betingelser vedrørende samtlige personalegrupper

Artikel 3

En kontraherende stat kan som betingelse for godkendelse kræve, at ansøgeren har tilfredsstillende kendskab til lovgivning og administrative forskrifter af betydning for vedkommendes erhvervsudøvelse i staten.

Artikel 4

Danmark, Norge og Sverige kan som betingelse for godkendelse kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til det danske, norske eller svenske sprog.

Finland kan som betingelse for godkendelse kræve, at en ansøger har tilfredsstillende kendskab til det finske sprog.

Betingelser vedrørende særlige personalegrupper

Artikel 5

En kontraherende stat kan som betingelse for godkendelse som *læge* kræve, at ansøgeren har

lokið klínískri menntun af samsvarandi lengd og krafist er til að fá heimild til sjálfstæðs starfs sem læknir í því ríki.

6. gr.

Samningsríki getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu sem *lyfjafræðingur* eða *aðstoðar-lyfjafræðingur* að umsækjandinn hafi starfað ekki skemur en 3 mánuði í lyfjabúð í ríkinu.

7. gr.

Samningsríki getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu sem *ljósmóðir* að umsækjandinn hafi í ekki skemur en 6 mánuði starfað við ljósmóðurstörf í ríkinu undir leiðsögn ljósmóður sem þar er viðurkennd.

8. gr.

Samningsríki getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu sem *heilsugæsluhjúkrunarfræðingur* að umsækjandinn hafi í ekki skemur en 1 mánuð starfað við heilsugæslustörf í ríkinu.

9. gr.

Danmörk getur krafist sem skilyrðis fyrir viðurkenningu sem *aðstoðarmaður tannlæknis* að umsækjendur sem ekki hafa menntun til að aðstoða við að setja í og taka úr tannstillingartækjabúnað afli sér slíkrar menntunar.

ÁKVÆÐI SEM VARÐA STARFSSTÉTTIR SEM REGLUR UM VIÐURKENNINGU GILDA EKKI UM Í ÖLLUM SAMNINGSRÍKJUNUM

Skilyrði fyrir viðurkenningu í öðru ríki.

10. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *ergoterapeut* í Danmörku og Noregi og *verksamhetsterapeut* í Finnlandi sem hefur lokið í Svíþjóð menntun fyrir iðjuþjálfara sem stendur í 2 eða 3 ár og viðurkennd er af yfirstjórn skólamála eða eldri menntun sem stendur í eitt ár með frekari menntun í 1/2 ár og viðurkennd er af yfirstjórninni.

11. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *sundhedsplejerske* í Danmörku, *helsesöster* í Noregi og *distriktsköterska* í Svíþjóð sem hefur lokið í Finnlandi hjúkrunarfræðimenntun og sérstakri menntun í heilsugæslu.

gennemgået en klinisk uddannelse af tilsvarende længde, som kræves for at få adgang til selvstændig virke som læge i denne stat.

Artikel 6

En kontraherende stat kan som betingelse for godkendelse som *provisor* eller *receptarie* kræve, at ansøgeren har gjort tjeneste i højst 3 måneder på apotek i staten.

Artikel 7

En kontraherende stat kan som betingelse for godkendelse som *jordemoder* kræve, at ansøgeren i højst 6 måneder har udført praktisk jordemodertjeneste i staten under ledelse af en der godkendt jordemoder.

Artikel 8

En kontraherende stat kan som betingelse for godkendelse som *sundhedsplejerske* kræve, at ansøgeren har udført højst 1 måneds praktisk sundhedsplejersketjeneste i staten.

Artikel 9

Danmark kan som betingelse for godkendelse som *tandplejer* kræve, at ansøgere, der mangler uddannelse i at bistå at indsætte og borttage tandreguleringsapparat, gennemgår sådan uddannelse.

BESTEMMELSER, DER VEDRØRER PERSONALEGRUPPER, FOR HVILKE REGLER OM GODKENDELSE IKKE GÆLDER I ALLE DE KONTRAHERENDE STATER

Betingelser for godkendelse i en anden stat

Artikel 10

Ret til at få godkendelse som *ergoterapeut* i Danmark og Norge og *verksamhetsterapeut* i Finland har den, der i Sverige har gennemgået en af skolöverstyrelsen godkendt uddannelse til arbejdssterapeut af 3 eller 2 års varighed eller ældre af styrelsen godkendt uddannelse af et års varighed med kompletterende uddannelse af 1/2 års varighed.

Artikel 11

Ret til at få godkendelse som *sundhedsplejerske* i Danmark, *helsesöster* i Norge og *distriktsköterska* i Sverige har den, der i Finland har gennemgået sygeplejerskeuddannelse og specialutbildning i helsevård.

12. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *gleraugna- og sjónfræðingur* í Finnlandi og Svíþjóð

(a) sem hefur lokið í Danmörku 5 ára grunnmenntun fyrir gleraugna- og sjónfræðinga við tækniskóla eða sem hefur lokið menntun nema áður en samningurinn hefur öðlast gildi að því er varðar gleraugna- og sjónfræðinga, og

(b) sem hefur lokið í Noregi annað hvort grunnmenntun við tækniháskóla ásamt námi í sjónmælingum eða lokið námi í sjónmælingum við tækniskóla og þar á eftir starfað í greininni í minnst 3 ár, eða hefur fengið sveinsbréf sem gleraugna- og sjónfræðingur og þar á eftir starfað í greininni í minnst 3 ár eða lokið frekari menntun í geisla- brotsfræði við tækniháskóla.

13. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *sálfræðingur* í Noregi og Svíþjóð

(a) sem hefur staðist í Danmörku kandidatspróf í sálfræði (cand. psych.) eða embættispróf í sálfræði, og

(b) sem hefur staðist í Finnlandi kandidatspróf í sálfræði.

14. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *röntgen-skötare* í Finnlandi og *radiograf* í Noregi

(a) sem fengið hefur leyfi í Danmörku sem radiograf í samræmi við reglur yfirstjórnar heilbrigðismála, og

(b) sem hefur lokið í Svíþjóð menntun sem röntgenassistent sem stendur í 2½ ár og viðurkennd er af háskólaráði ásamt yfirstjórn skólamála eða samsvarandi eldri 2ja ára menntun.

15. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *sinnessjukvårdare* í Finnlandi og *hjelpepleier* innan geðhjúkrunarstéttarinnar í Noregi

(a) sem fengið hefur leyfi í Danmörku sem plejer í samræmi við reglur yfirstjórnar heilbrigðismála frá árinu 1977 eða síðar, og

(b) sem hefur uppfyllt í Svíþjóð gildandi kröfur um menntun og störf skötare í psykiatrisk völd eða lokið samsvarandi 2ja ára menntun.

Artikel 12

Ret til at få godkendelse som *optiker* i Finland og Sverige har

a) den, der i Danmark har gennemgået 5-årig grunduddannelse for optikere ved en teknisk skole eller, som inden overenskomsten er trådt i kraft for så vidt angår optikere, har gennemgået en lærlingeuddannelse, og

b) den, der i Norge har gennemgået enten grundlæggende værkstedsuddannelse ved en ingeniørhøjskole med tillæg af linie for optometri, eller har gennemgået linien for optometri ved ingeniørskole og derefter praktiseret i faget i mindst 3 år, eller har fået svendebrev i optikerfaget og derefter praktiseret i faget i mindst 3 år eller gennemgået tillægsuddannelse i refractionering ved ingeniørhøjskolen.

Artikel 13

Ret til at få godkendelse som *psykolog* i Norge og Sverige har

a) den, der i Danmark har bestået psykologisk kandidateksamen (cand. psych.) eller psykologisk embedseksamen, og

b) den, der i Finland har bestået psykologisk kandidateksamen.

Artikel 14

Ret til at få godkendelse som *röntgenskötare* i Finland og *radiograf* i Norge har

a) den, der i Danmark har fået bevis som radiograf i overensstemmelse med sundhedsstyrelsens retningslinier, og

b) den, der i Sverige har gennemgået en af universitets- og högskoleämbetet samt skolöverstyrelsen godkendt uddannelse af 2½ års varighed til röntgenassistent eller tilsvarende ældre 2-årig uddannelse.

Artikel 15

Ret til at få godkendelse som *sinnessjukvårdare* i Finland og *hjelpepleier* inden for den psykiatriske sygepleje i Norge har

a) den, som i Danmark har fået bevis som plejer i overensstemmelse med sundhedsstyrelsens retningslinier fra 1977 eller senere, og

b) den, som i Sverige har opfyldt de for skötare i psykiatrisk völd gældende krav til uddannelse og praktik eller gennemgået tilsvarende ældre 2-årig uddannelse.

16. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *tandplejer* í Danmörku, *tannpleier* í Noregi og *tandhygienist* í Svíþjóð sem hefur lokið menntun sem specialtandskötare í Finnlandi. Áður en viðurkenning er veitt í Danmörku má þó í samræmi við 9. gr. krefjast frekari menntunar.

17. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *tannskötare* í Finnlandi og *tandsköterska* í Svíþjóð sem hefur lokið í Danmörku eða Noregi lögboðinni menntun sem klinikassistent eða tannlegeassistent.

18. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *tandtekniker* í Finnlandi og Svíþjóð

- a) sem hefur lokið í Danmörku 4ra ára menntun sem laboratorietandtekniker við tækniskóla eða eldri menntun sem nemi í tannsmíði, og
- b) sem hefur fengið sveinsbréf í Noregi í tannsmíði.

19. gr.

Sá á rétt á að fá viðurkenningu sem *hjálpkötare* í Finnlandi og *hjelpepleier* innan hjúkrunarsviðsins í Noregi

- a) sem hefur fengið leyfi í Danmörku sem sygehjælper í samræmi við reglur yfirstjórnar heilbrigðismála frá árinu 1973 eða síðar, og
- b) sem uppfyllir í Svíþjóð gildandi kröfur um menntun og störf fyrir undersköterska eða hefur lokið samsvarandi eldri 32ja vikna menntun.

Ákvæði um viðurkenningu á nýrri starfsstétt.

20. gr.

Áður en samningsríki setur ákvæði um viðurkenningu á starfsstétt sem um getur í 1. gr. og reglur hafa ekki áður verið settar um í ríkinu skal ríkið hefja samningaviðræður um skilyrði fyrir viðurkenningu við hin ríkin sem samningurinn gildir um samkvæmt 31. gr. varðandi þessa starfsstétt.

Artikel 16

Ret til at få godkendelse som *tandplejer* i Danmark, *tannpleier* i Norge og *tandhygienist* i Sverige har den, som i Finland har gennemgået uddannelse til specialtandskötare. Inden godkendelse i Danmark kan der dog i overensstemmelse med artikel 9 kræves kompletterende uddannelse.

Artikel 17

Ret til at få godkendelse som *tandskötare* i Finland og *tandsköterska* i Sverige har den, som i Danmark eller Norge har gennemgået fastlagt uddannelse til klinikassistent respektive tannlegeassistent.

Artikel 18

Ret til at få godkendelse som *tandtekniker* i Finland og Sverige har

- a) den, som i Danmark har gennemgået en 4-årig laboratorietandteknikeruddannelse ved teknisk skole eller ældre lærlingeuddannelse som laboratorietandtekniker, og
- b) den, som i Norge har fået svendebrev i tandteknikerfaget.

Artikel 19

Ret til at få godkendelse som *hjálpkötare* i Finland og *hjelpepleier* inden for sygeplejeområdet i Norge har

- a) den, som i Danmark har fået bevis som sygehjælper i overensstemmelse med sundhedsstyrelsens retningslinier fra 1973 eller senere, og
- b) den, som i Sverige har opfyldt de for undersköterska gældende krav til uddannelse og praktik eller gennemgået tilsvarende ældre uddannelse på 32 uger.

Bestemmelser ved godkendelse af en ny personalegruppe

Artikel 20

Før en kontraherende stat indfører bestemmelser om godkendelse af en personalegruppe, som opregnet i artikel 1, og som ikke tidligere har været genstand for en sådan regulering i staten, skal staten optage forhandlinger om vilkårene for godkendelse med de øvrige stater, som overenskomsten efter artikel 31 gælder for med hensyn til denne personalegruppe.

21. gr.

Nú ganga í gildi reglur um viðurkenningu á starfsstétt sem um getur í 1. gr. í ríki þar sem slíkar reglur gilda ekki við gildistöku samningsins og samningurinn gildir um starfsstéttina samkvæmt 31. gr. og falla þá ákvæðin um starfsstéttina í 10.—19. gr. úr gildi.

Tilkynningu um nýmæli skal senda með góðum fyrirvara fyrir gildistöku þeirra til sænska utanríkisráðuneytisins.

VIÐURKENNING Á SÉRSVIÐI

22. gr.

Nú hefur læknir eða tannlæknir fengið viðurkenningu sem sérfræðingur í einu samningsríkjanna og skal hlutaðeigandi þá eiga rétt á samsvarendi viðurkenningu í öðru samningsríki að því tilskildu

að hlutaðeigandi hafi fengið og hafi enn rétt til að starfa sjálfstætt sem læknir eða tannlæknir eftir því sem við á í því ríki, og

að viðkomandi svið sé viðurkennt í móttökuríkinu sem sérfræðingssvið samkvæmt þeim ákvæðum sem gilda í því ríki sem reglur um rétt lækna og tannlækna til þess að kalla sig sérfræðinga eða sérfræðinga í tannlækningum, eftir því sem við á.

UMSÓKN UM VIÐURKENNINGU OG ÁKVÖRDUNARADFERÐIR

23. gr.

Sá sem sækir um viðurkenningu samkvæmt samningi þessum skal sanna fyrir yfirstjórn heilbrigðismála eða yfirstjórn dýralæknamála, eftir því sem við á, að hann uppfylli skilyrði samningsins.

Veita skal þeim umsækjendum sem uppfylla framangreind skilyrði viðurkenningu nema þær aðstæður séu fyrir hendi sem leitt geta til afturköllunar á viðurkenningunni.

Yfirstjórnir heilbrigðismála í samningsríkjunum skulu tilkynna hver annarri gagnkvæmt um þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru til viðurkenningar á umsóknum. Ennfremur skulu þær skýra hver annarri gagnkvæmt frá viðurkenningum sem tilkynntar eru samkvæmt samningi þessum.

Artikel 21

Såfremt regler om godkendelse af en personalegruppe, nævnt i artikel 1, indføres i en stat, hvor sådanne regler ikke gælder ved overenskomstens ikrafttræden, og overenskomsten efter bestemmelserne i artikel 31 har fundet anvendelse på personalegruppen, så ophører bestemmelserne om personalegruppen i artiklerne 10—19 med at gælde.

Meddelelse om vedtagne nyordninger skal i god tid før deres ikrafttræden sendes til det svenske udenrigsministerium.

GODKENDELSE AF SPECIALISTKOMPETENCE

Artikel 22

Såfremt en læge eller tandlæge har faet specialistanerkendelse i en af de kontraherende stater, har vedkommende ret til tilsvarende anerkendelse af,

at vedkommende har erhvervet og vedblivende har ret til selvstændigt virke som læge respektive tandlæge i denne stat, og

at det pågældende område i modtagerstaten er godkendt som et speciale ifølge de bestemmelser, som i denne stat indeholder regler om lægers respektive tandlægers ret til at betegne sig som speciallæger respektive specialtandlæger.

ANSØGNING OM GODKENDELSE OG BESLUTNINGSPROCEDURER

Artikel 23

Den, som søger godkendelse i henhold til denne overenskomst, skal over for den centrale sundhedsmyndighed respektive veterinærmyndighed godtgøre, at han opfylder vilkarene i overenskomsten.

Godkendelse skal gives ansøgere, som opfylder de ovenfor nævnte vilkar, medmindre der foreligger omstændigheder, som kan medføre tilbagekaldelse af godkendelsen.

De centrale myndigheder i de kontraherende stater skal gensidigt meddele hinanden de oplysninger, der er nødvendige for at godkende ansøgninger. De skal endvidere gensidigt underrette hinanden om godkendelser, som meddeles i henhold til denne overenskomst.

AFTURKÖLLUN Á VIÐURKENNINGU O. FL.

24. gr.

Hafi viðurkenning verið afturkölluð af því ríki sem upphaflega tilkynnti um hana skal afturkalla viðurkenningu sem annað samningsríki tilkynnti um síðar. Annars má einungis afturkalla síðari viðurkenningu samkvæmt gildandi reglum í því ríki sem hefur tilkynnt um hana en þó skal taka tillit til þess að í öðru samningsríki hafi verið framið lögbrot eða stórkostleg vanræksla verið viðhöfð eða bersýnilegur hæfileikaskortur við framkvæmd starfsins.

Nú hafa menn með starfsréttindi sem fengið hafa viðurkenningu í fleiri en einu samningsríkjanna sætt ráðstöfunum samkvæmt lögum eða reglum um agavald í einhverju ríkjanna vegna starfsréttinda þar eða veitt viðurkenning til handa manni með starfsréttindi er afturkölluð og skal þá viðkomandi yfirstjórn í því ríki eða í hinum samningsríkjum skýrt frá ráðstöfunum eða afturkölluninni svo og ástæðunni. Á sama hátt skal skýra frá því að réttur manns með starfsréttindi til þess að panta lyf eða alkóhól frá lyfjabúð hafi verið takmarkaður eða hann hafi sjálfviljugur afsalað sér þeim rétti eða rétti til þess að inna af höndum starf sitt.

ALMENNAR GRUNDVALLARREGLUR

25. gr.

Sá sem fengið hefur viðurkenningu samkvæmt samningi þessum hefur að meginreglu rétt til þess að sækja um og fá stöðu í öðru samningsríki enda þótt umsækjandinn sé ekki ríkisborgari í því ríki.

26. gr.

Starf á sviði sem samningur þessi tekur til ber — með þeim undantekningum sem leiðir af 6., 7. og 8. gr. — við setningu í stöðu í öðru samningsríki að setja að jöfnu við samsvarandi stöðu sem gegnt er í síðarnefnda ríkinu.

27. gr.

Sá sem fengið hefur starf í öðru samningsríki en því þar sem hann fékk upphaflega viðurkenningu á að meginreglu að standa jafnt öðrum að því er varðar rétt til launa og eftirlauna svo og önnur réttindi er starfinu fylgja.

TILBAGEKALDELSE AF GODKENDELSE M. M.

Artikel 24

Er en godkendelse blevet tilbagekaldt af den stat, som oprindelig meddelte den, skal den af en anden kontraherende stat senere meddelte godkendelse tilbagekaldes. I øvrigt kan den senere godkendelse kun tilbagekaldes efter gældende regler i den stat, som har meddelt den, dog under hensyntagen til, om der i en anden tilsluttet stat er begået lovbrud eller udvist grov uduelighed eller åbenbar uegighed ved udøvelsen af virksomheden.

Bliver der over for erhvervsudøvere, som har fået godkendelse i flere af de kontraherende stater, i nogen af disse taget juridiske eller disciplinære foranstaltninger i anledning af erhvervsudøvelsen dér, eller tilbagekaldes en for erhvervsudøveren udfærdiget godkendelse skal den berøre centrale myndighed i den eller de andre kontraherende stater underrettes om foranstaltningen eller tilbagekaldelsen samt om grundlaget herfor. Sådant underretning skal også ske, hvis der er foretaget begrænsning i erhvervsudøverens ret til fra apotek at ordinere lægemidler eller alkohol, eller hvis han frivilligt har givet afkald herpå eller på retten til at udøve sin virksomhed.

ALMINDELIGE PRINCIPPER

Artikel 25

Den, som i overensstemmelse med denne overenskomst har fået godkendelse, bør i princippet være berettiget til at søge og opnå stilling i en anden kontraherende stat, uanset at ansøgeren ikke er statsborger i denne stat.

Artikel 26

Ansættelse inden for et område, som reguleres af denne overenskomst, bør — med de undtagelser som følger af artiklerne 6, 7 og 8 — ved besættelse af en stilling i en anden kontraherende stat ligestilles med tilsvarende tjeneste udført i sidstnævnte stat.

Artikel 27

Den, som har fået ansættelse i en anden kontraherende stat end den, hvor vedkommende oprindeligt har fået godkendelse, bør i princippet være ligestillet for så vidt angår ret til løn og pension samt øvrige med stillingen forbundne rettigheder.

28. gr.

Sérhvert samningsríkjanna skal eftir því sem við verður komið hlutast til um breytingar á gildandi innlendum ákvæðum í samræmi við þær grundvallarreglur sem greinir í 25.—27. gr. að því er varðar borgaralegar stöður hjá ríkinu og stuðla að því að grundvallarreglur þessar gildi einnig á samsvarandi hátt um stöður sem ekki eru á vegum ríkisins.

29. gr.

Varðandi ráðningu starfsmanna sem samningur þessi tekur til skal farið eftir ákvæðum í samningnum frá 22. maí 1954 um sameiginlegan norrænan vinnumarkað ásamt þeim reglum um norræna vinnumiðlun sem ákveðnar voru í sambandi við framkvæmd hans.

Hlutadeigandi yfirstjórnnum í samningsríkjunum ber að fylgjast með þróuninni á vinnumarkaðinum í viðkomandi ríkjum og tilkynna nefnd þeirri sem sett er á stofn samkvæmt 5. gr. í nefndum samningi séu sérstakar ráðstafanir nauðsynlegar.

Yfirstjórnunum ber ávallt að senda hver annarri þær tilkynningar og upplýsingar sem þýðingu hafa við mat á þróun vinnumarkaðarins í samningsríkjunum.

30. gr.

Samningsríkin skulu í sameiningu fylgjast með framkvæmd samningsins og gera þær breytingar og viðbætur sem þróunin kann að gefa tilefni til.

GILDISTAKA

31. gr.

Samning þennan skal fullgilda og öðlast hann gildi þegar öll ríkin hafa komið fullgildingarskjölum sínum til varðveislu hjá sænska utanríkisráðuneytinu.

Nú er ríki ekki reiðubúið að láta samninginn gilda um allar þær starfsstéttir sem um getur í 1. gr. og sem ákvæði um viðurkenningu gilda um í ríkinu og skal ríkið þá tilkynna sænska utanríkisráðuneytinu það skriflega er fullgildingarskjalinu er komið til varðveislu. Í tilkynningunni skal þess getið um hvaða stéttir ríkið sé reiðubúið að láta samninginn gilda. Ríkið getur síðar hvenær sem er á sama hátt tilkynnt að það sé reiðubúið að láta samninginn gilda um eina eða fleiri af hinum stéttunum sem um getur í 1. gr.

Artikel 28

Enhver af de kontraherende stater skal, i det omfang det er muligt, gennemføre ændringer i gældende interne bestemmelser i overensstemmelse med de i artiklerne 25—27 angivne principper for så vidt angår statslige civile stillinger, og medvirke til, at disse principper finder tilsvarende anvendelse også i ikke statslige stillinger.

Artikel 29

Hvad angår ansættelse af personale, som omfattes af denne overenskomst, skal man følge bestemmelserne i overenskomsten af 22. maj 1954 om fælles nordisk arbejdsmarked samt de retningslinier for nordisk arbejdsformidling, som fastlagdes i forbindelse med dens gennemførelse.

De berørte centrale myndigheder i de kontraherende stater bør følge udviklingen på arbejdsmarkedet i de respektive stater, og safræmt særlige foranstaltninger findes påkrævet, give meddelelse herom til den kommission, som er nedsat i henhold til artikel 5 i ovennævnte overenskomst.

De centrale myndigheder bør til stadighed give hinanden de meddelelser og oplysninger, som er af betydning for bedømmelsen af udviklingen på arbejdsmarkedet i de kontraherende stater.

Artikel 30

De kontraherende stater skal i fællesskab følge overenskomstens gennemførelse og vedtage de ændringer og gøre de tilføjelser, som udviklingen kan give anledning til.

IKRAFTTRÆDEN

Artikel 31

Denne overenskomst skal ratificeres og træder i kraft, når alle stater har deponeret deres ratifikationsdokumenter hos det svenske udenrigsministerium.

Såfræmt en stat ikke er i stand til at lade overenskomsten finde anvendelse på alle de personalegrupper, som er opregnet i artikel 1, og for hvilke bestemmelser om godkendelse gælder i staten, skal staten skriftligt underrette det svenske udenrigsministerium herom i forbindelse med deponeringen af ratifikationsdokumentet. I meddelelsen skal angives de grupper, for hvilke staten er i stand til at lade overenskomsten finde anvendelse. Staten kan derefter når som helst på samme måde meddele, at den er klar til at lade overenskomsten finde anvendelse på een eller flere af de øvrige grupper, som er opregnet i artikel 1.

Samningurinn öðlast gildi um hverja einstaka starfsstétt þegar öll þau ríki sem hafa ákvæði um viðurkenningu á hlutaðeigandi starfsstétt hafa tilkynnt að þau séu reiðubúin að láta samninginn gilda um stéttina. Hafi samningurinn öðlast gildi um starfsstétt sem réttarreglur taka ekki til í öllum samningsríkjunum heldur hann samt réttaráhrifum sínum enda þótt slík réttarskipan varðandi stéttina sé lögleidd í öðru ríki og það ríki sendi ekki tilkynningu svo sem að framan greinir.

32. gr.

Er samningur þessi öðlast gildi að því er varðar lækna, tannlækna, hjúkrunarfræðinga eða sjúkrapjálfa falla úr gildi þeir samningar um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir þessar stéttir sem samningsríkin hafa áður gert, þ. e. a. s. samningur frá 18. júní 1965 um lækna með þeim breytingum sem gilda samkvæmt samningi frá 19. ágúst 1976*) samningur frá 16. desember 1966 um tannlækna*) samningur frá 5. desember 1968 um hjúkrunarfræðinga með þeim breytingum sem urðu samkvæmt samningi frá 14. júní 1979**) og samningur frá 17. desember 1976 varðandi sjúkrapjálfa*).

RÉTTUR TIL AÐILDAR FYRIR ÍSLAND

33. gr.

Að undangengnum samningsviðræðum getur Ísland gerst aðili að samningi þessum að því er varðar eina eða fleiri starfsstéttir sem um getur í 1. gr.

Gerist Ísland aðili að samningnum getur Ísland krafist þess að sá sem sækir um viðurkenningu hafi fullnægjandi þekkingu á íslensku máli.

UPPSÖGN O. FL.

34. gr.

Sérhvert samningsríkjanna getur sagt upp samningi þessum með skriflegri tilkynningu til sænska utanríkisráðuneytisins. Hafi eitt ríkið sagt samningnum upp fellur hann úr gildi eftir þann frest sem greinir í síðustu málsgrein.

Eftir að samningurinn hefur öðlast gildi fyrir ákveðna starfsstétt getur sérhvert samnings-

*) Fullgildingarskjölin eru í varðveislu hjá sænska utanríkisráðuneytinu.

**) Fullgildingarskjölin eru í varðveislu hjá norska utanríkisráðuneytinu.

Overenskomsten sættes i kraft for hver særskilt personalegruppe, nar alle de stater, der har bestemmelser om godkendelse af vedkommende gruppe, har anmeldt, at de er i stand til at lade overenskomsten finde anvendelse pa gruppen. Hvis overenskomsten er tradt i kraft for en personalegruppe, som ikke er genstand for retlig regulering i alle de kontraherende stater, bibeholder den sin retskraft, uanset at en sadan regulering af gruppen indføres i yderligere en stat, og denne ikke giver meddelelse som nævnt ovenfor.

Artikel 32

Nar denne overenskomst træder i kraft for sa vidt angar læger, tandlæger, sygeplejersker eller fysioterapeuter, ophører de overenskomster om fælles nordisk arbejdsmarked for de respektive grupper, som tidligere er truffet mellem de kontraherende stater, med at gælde, dvs.

overenskomst af 18. juni 1965 om læger med de ændringer, som gælder i overenskomst af 19. august 1976*).

overenskomst af 16. december 1966 om tandlæger*).

overenskomst af 5. december 1968 om sygeplejersker med de ændringer, som er sket i overenskomst af 14. juni 1979**) og

overenskomst af 17. december 1976 vedrørende fysioterapeuter*).

TILSLUTNINGSRET FOR ISLAND

Artikel 33

Efter forudgaende forhandling skal Island kunne tilslutte sig denne overenskomst for sa vidt angar een eller flere af de personalegrupper, som er angivet i artikel 1.

Såfremt Island tilslutter sig overenskomsten, kan Island kræve, at den, som søger godkendelse, har tilfredsstillende kundskaber i det islandske sprog.

OPSIGELSE M. V.

Artikel 34

Enhver af de kontraherende stater kan opsigte denne overenskomst ved skriftligt at underrette det svenske udenrigsministerium. Hvis overenskomsten er blevet opsagt af en af staterne, ophører den med at gælde efter den frist, som er angivet i sidste stykke.

Efter at overenskomsten er tradt i kraft for en bestemt personalegruppe, kan enhver af de kon-

*) Ratifikationsdokumenterne er deponeret i det svenske udenrigsministerium

**) Ratifikationsdokumenterne er deponeret i det norske udenrigsministerium

ríkjanna tilkynnt að það óski ekki að samningurinn gildi lengur fyrir þessa starfsstétt. Slíka tilkynningu skal senda sænska utanríkisráðuneytinu. Hafi eitthvert ríkjanna sent slíka tilkynningu fellur samningurinn úr gildi varðandi þá starfsstétt eftir þann frest er að neðan greinir.

Nú gerist Ísland aðili að samningnum í samræmi við 33. gr. að því er varðar ákveðna starfsstétt og skal Ísland þá með skriflegri tilkynningu til sænska utanríkisráðuneytisins geta sagt upp samningnum eftir þann frest sem að neðan greinir að því er varðar þessa stétt.

Uppsagnir og tilkynningar varðandi ofangreind ákvæði fá gildi með 6 mánaða fyrirvara er lyki 1. júlí eða 1. janúar.

35. gr.

Sérhvert samningsríkjanna getur fyrirvaralaust fellt samninginn úr gildi gagnvart einu eða fleiri hinna samningsríkjanna ef styrjöld skellur á eða hætta er á styrjöld eða nauðsyn ber til vegna annarra sérstakra aðstæðna innanlands eða á alþjóðavettvangi. Tilkynna skal ríkisstjórnnum hlutaðeigandi ríkja þegar í stað um þessa ákvörðun.

36. gr.

Sænska utanríkisráðuneytið skal tilkynna hinum samningsríkjunum um

- a) að fullgildingarskjölum hafi verið komið til varðveislu,
- b) frá hvaða tíma samningurinn öðlast gildi samkvæmt 31. gr.,
- c) aðrar ástæður er um getur í 31. gr.,
- d) ákvarðanir sem teknar eru samkvæmt 2. mgr. 21. gr.,
- e) uppsögn samkvæmt 34. eða 35. gr. og frá hvaða tíma uppsögnin tekur gildi,
- f) aðrar ástæður er um getur í 34. gr.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar ríkjanna sem til þess hafa fullt umboð undirritað samning þennan.

Gjört 25. ágúst 1981 í Svendborg í einu eintaki á sænsku, dönsku, finnsku og norsku og skal sænska utanríkisráðuneytið koma staðfestum afritum til ríkisstjórna hinna samningsríkjanna.

traherend stater meddele, at den ikke længere ønsker at overenskomsten skal gælde for denne personalegruppe. Sådan meddelelse skal gives til det svenske udenrigsministerium. Såfremt nogen af staterne har givet en sådan meddelelse, så ophører overenskomsten med at gælde for den pågældende personalegruppe efter den frist, som er angivet nedenfor.

Såfremt Island i overensstemmelse med artikel 33 tilslutter sig overenskomsten for så vidt angår en bestemt personalegruppe, skal Island ved skriftlig underretning til det svenske udenrigsministerium kunne fratræde overenskomsten efter den nedenfor angivne frist, for så vidt angår denne gruppe.

Opsigelser og meddelelser i henhold til nærværende bestemmelse får virkning med et varsel på 6 måneder til ophør den 1. juli eller 1. januar.

Artikel 35

• Enhver af de kontraherende stater kan med øjeblikkelig virkning sætte overenskomsten ud af kraft i forhold til een eller flere af de øvrige kontraherende stater i tilfælde af krig eller krigsfare, eller når andre særlige nationale eller internationale forhold gør det nødvendigt. Vedkommende staters regeringer skal straks underrettes om beslutningen.

Artikel 36

Det svenske udenrigsministerium skal underrette de øvrige kontraherende stater om

- a) deponering af ratifikationsdokumenter,
- b) tidspunktet for overenskomstens ikrafttræden efter artikel 31,
- c) andre i artikel 31 omhandlede forhold,
- d) beslutninger, som træffes i henhold til artikel 21, stk. 2,
- e) opsigelse i henhold til artiklerne 34 eller 35 samt det tidspunkt, hvorfra opsigelsen får virkning,
- f) andre i artikel 34 omhandlede forhold.

Til bekræftelse heraf har de befuldmægtigede repræsentanter for de respektive stater undertegnet denne overenskomst.

Som sket den 25. august 1981 i Svendborg i et eksemplar på svensk, dansk, finsk og norsk, af hvilket det svenske udenrigsministerium skal overlade bekræftede genparter til de øvrige kontraherende staters regeringer.

VIÐAUKI

Ríki þar sem ákvæði um viðurkenningu til handa mönnum með starfsréttindi sem 1. gr. tekur til gilda við gildistöku samningsins.

Starfsstétt
Personalegruppe

BILAG

Stater, hvor bestemmelser om godkendelse af erhvervsudøvere, som omfattes af artikel 1, gælder ved overenskomstens ikrafttræden.

	Ríki Stat			
	Danmörk Danmark	Finnland Finland	Noregur Norge	Svíþjóð Sverige
1. læger <i>læknar</i>	x	x	x	x
2. tandlæger <i>tannlæknar</i>	x	x	x	x
3. sygeplejersker <i>hjúkrunarfræðingar</i>	x	x	x	x
4. provisorer <i>lyfjafræðingar</i>	x	x	x	x
5. fysioterapeuter <i>sjúkráþjálfarar</i>	x	x	x	x
6. ergoterapeuter <i>íðjuþjálfar</i>	x	—	x	—
7. jordemødre <i>ljósmæður</i>	x	x	x	x
8. sundhedsplejersker <i>heilsugæsluhjúkrunarfræðingar</i>	x	— ¹⁾	x	x
9. optikere <i>gleraugna- og sjónfræðingar</i>	—	x	—	x
10. psykologer <i>sálfræðingar</i>	—	—	x	x
11. receptarer <i>adstoðarlýfjafræðingar</i>	—	x	x	x
12. radiografer <i>röntgentæknar</i>	—	x	x	—
13. plejere <i>gæslumenn</i>	—	x	x	—
14. tandplejere —	x	—	x	x
15. klinikassistenter <i>adstoðarmenn tannlækna</i>	—	x	—	(x) ²⁾
16. laboratorietandteknikere <i>tannsmiðir</i>	—	x	(x) ²⁾	(x) ²⁾
17. sygehjælpere <i>sjúkraliðar</i>	—	x	x	—
18. dyrlæger <i>dýralæknar</i>	x	x	x	x

- 1) Réttarreglur gilda um grunnmenntun heilsugæsluhjúkrunarfræðinga.
Retlig regluring gælder for grunduddannelsen af sundhedsplejersker.
2) Gildandi ákvæði eiga við starfa í tannlæknaþjónustu.
Gældende bestemmelser refererer til ansættelse inden for folketandplejen.

Fylgiskjal 4.

SAMKOMULAG

milli

Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar um sameiginlegan norrænan vinnumarkað fyrir almenna kennara (bekkjarkennara) í grunnskólum.

Aðildarríkin
sem að Íslandi undanskildu hafa áður gert með sér samkomulag um sameiginlegan norrænan vinnumarkað,
sem telja, að möguleikar á frjálsum skiptum á grunnskólakennurum milli ríkja Norðurlanda geti orðið til nytja fyrir þróun skólastarfs í þessum ríkjum,
hafa orðið sammála um eftirfarandi:

1. gr.

Hver sá sem lokið hefur námi, eigi skemmra en þriggja ára, sem í einhverju aðildarríkjanna er opinberlega viðurkennt sem almenn kennaramenntun (bekkjarkennaramenntun) fyrir grunnskóla, nýtur, að fullnægðum þeim skilyrðum sem í samkomulaginu greinir, hliðstæðrar viðurkenningar í sérhverju hinna aðildarríkjanna og skal hafa heimild til að starfa sem almennur kennari.

Hver sá sem lokið hefur opinberlega viðurkenndu almennu kennaranámi sem veitir réttindi til kennslu í 3 eða 4 fyrstu bekkjum grunnskóla í einhverju aðildarríkjanna getur, að fullnægðum þeim

skilyrðum sem í samkomulaginu greinir, öðlast heimild til að stunda kennslu sem almennur kennari í 4 fyrstu bekkjum grunnskóla í sérhverju aðildarríkjanna. Til kennslu umfram það yrði krafist viðbótarprófa.

2. gr.

Forsenda þess að almennur kennari í einu aðildarríkjanna verði ráðinn að grunnskóla í öðru aðildarríki er að hann hafi vald á því tungumáli sem kennt er á í skólanum.

Skólamálayfirvöld í hverju aðildarríki skuldbinda sig til að skipuleggja bæði námskeið og próf í viðkomandi tungumálum.

Almennan kennara sem hefur vald á einhverju skandinavísku máli (dönsku, norsku, sænsku) skal þó unnt að ráða til starfa við skóla þar sem kennt er á öðru skandinavísku máli, að því tilskildu að hann ljúki prófi í viðkomandi máli innan tveggja ára. Gert er ráð fyrir, að kennarinn sé þann tíma undanþeginn skyldu til að inna af hendi kennslu í þessu tungumáli.

3. gr.

Til áframhaldandi ráðningar sem almennur kennari með fullum réttindum til kennslu á öllum stigum hins danska grunnskóla (folkeskole) er það skilyrði í Danmörku, að almennur kennari með opinberlega viðurkennda menntun frá öðru aðildarríki ljúki einnig sérstöku prófi í kennslu- og uppeldisfræðum á fyrstu 4 árunum er hann starfar sem kennari í dönskum grunnskóla (folkeskole).

4. gr.

Gert er ráð fyrir því að meginreglu, að almennur kennari (bekkjarkennari) sem hlotið hefur réttindaviðurkenningu samkvæmt þessu samkomulagi geti sótt um og fengið stöðu sem almennur kennari í öðru aðildarríki, enda þótt umsækjandi sé ekki ríkisborgari þess ríkis.

Starf sem almennur kennari í einu aðildarríkjanna ber í öðru aðildarríki þar sem starfinu er haldið áfram að leggja að jöfnu við tilvarandi starf innt af hendi í síðar nefnda ríkinu.

5. gr.

Almennur kennari í einu aðildarríkjanna sem fengið hefur starf í öðru aðildarríki á að meginreglu að standa jafnt almennum kennara í síðar nefnda ríkinu að því er varðar rétt til launa og eftirlauna svo og önnur réttindi er starfinu fylgja.

6. gr.

Sérhvert aðildarríki skal eftir undirritun þessa samkomulags — eftir því sem við verður komið — hlutast til um breytingar á gildandi innlendum lögum og reglum í samræmi við meginreglur þær sem lýst er í 1.—5. grein.

7. gr.

Aðalstjórnvöldum skólamála í aðildarríkjunum ber að fylgjast með þróuninni á vinnumarkaði kennara í hlutaðeigandi ríkjum og tilkynna nefnd þeirri sem skipuð er samkvæmt 5. gr. samkomulags frá 22. maí 1954, um sameiginlegan vinnumarkað, ef talin er ástæða til sérstakra ráðstafana.

Aðalstjórnvöldum skólamála ber að skiptast stöðugt á upplýsingum um atriði sem máli skipta til að meta þróunina á vinnumarkaði kennara í aðildarríkjunum.

8. gr.

Samkomulag þetta skal fullgilda, og skulu fullgildingarskjöl afhent finnska utanríkisráðuneytinu til varðveislu.

Samkomulagið öðlast gildi þremur mánuðum eftir að fullgildingarskjöl allra samkomulagsaðila hafa verið afhent.

Sérhvert aðildarríki getur sagt samkomulaginu upp með 6 mánaða fyrirvara, þannig að aðild ljúki fyrsta júlí eða fyrsta janúar.

Sérhvert aðildarríki getur fyrirvaralaust fellt samkomulagið úr gildi gagnvart einu eða fleiri hinna aðildarríkanna ef styrjöld skellur á eða hætta er á styrjöld eða nauðsyn ber til vegna annarra sérstakra aðstæðna á innlendum eða alþjóðlegum vettvangi. Tilkynna skal ríkisstjórnnum hlutaðeigandi ríkja þegar í stað um ákvörðunina.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa umboð, undirritað samkomulag þetta og sett á það innsigli sitt.

Gjört í Helsingfors hinn 3. mars 1982 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku, og skulu þeir textar allir jafngildir.